

Motion till riksdagen 2020/21:3645

av **Emma Hult m.fl. (MP)**

Tandvård för våldsutsatta kvinnor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur vi löser tandvårdssituationen för våldsutsatta kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kvinnor som utsätts för våld är en mycket sårbar grupp. Den som misshandlar är ute efter att skada och ofta kan misshandeln ske på icke synliga sätt, psykiskt och/eller fysiskt på sätt som inte är helt uppenbara och märks för omgivningen. Ibland är dock de fysiska konsekvenserna uppenbara.

Ett område som ofta förbises i debatten är behovet av tandvård. Kvinnor kan ha fått sina tänder utslagna, ha fått mun-, käk- och nackskador. Det kan vara svårt att överhuvudtaget söka tandvård för den som fått mun- och tandproblem på detta sätt. För den som inte har vågat tala om för sin omgivning vad som sker eller har vågat anmäla den misshandlande parten är det extra känsligt. Det kan finnas rädsla för själva undersökningen när minnet av misshandeln återkommer och det kan bli svårt att svara på frågor etcetera.

Ett annat område är ekonomin. Tandvård är dyrt, och det kan därför vara svårt att ha råd att få sina tänder i gott skick igen. Det i sig riskerar att leda till att kvinnor inte söker tandvård, vilket i sin tur leder till nya problem. Det är svårt att gå till arbetet eller söka arbete när man har utslagna tänder. Omgivningen undrar och ser snett på en person med trasiga tänder eftersom det är en så tydlig social markör i vårt samhälle. Sociala relationer blir lidande och kvinnan riskerar att bli än mer isolerad, vilket ofta är en problematik som är stark för kvinnor som är utsatta för våld.

För den som ej har en särskild försäkring är det möjligt att ansöka om försörjningsstöd till tandvårdskostnader, men hur dessa prövningar görs i praktiken, vilka krav som ställs på hur blottlagd kvinnan ska vara för att kunna få ett sådant bistånd och vad som gäller t ex för en person där det egentligen finns medel som kvinnan ej kan förfoga över av olika skäl är oklart.

Regelverket för brottsskadeersättning skulle också behöva ses över. Enligt uppgift kan en person som misshandlats i en relation där parten är känd beviljas ersättning enbart om målet gått till åtal. En person som misshandlats av en okänd person till exempel på stan kan däremot få ersättning för sjukvård och tandvård så länge misshandeln polisanmälts, även om ärendet inte har gått till åtal. Det är en märklig uppdelning och som ett slags kvarleva av en gammaldags syn på ”familjevåld”. Vi anser att hela frågan om våldsutsatta kvinnors rätt till tandvård behöver ses över.

I detta inbegrips tandvårdens kunskap och kompetens att bemöta kvinnor som utsatts för våld. Det krävs också kunskap om vilka skador som kan vara åsamkade av miss-handel och hur man gör för att ta upp dessa frågor. Och hur hanteras t ex en situation där en anhörig kräver att få vara med i rummet under en behandling?

För att förbättra och underlätta situationen när det gäller våldsutsatta kvinnors möjlighet och rätt till tandvård föreslår vi riksdagen att tillkännage för regeringen att man ska se över tandvårdssituationen för våldsutsatta kvinnor.

Emma Hult (MP)

Annika Hirvonen Falk (MP)

Janine Alm Ericson (MP)